

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/54/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820203392
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3820203392.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Marka Anovčina vo veci starostlivosti súdu o maloletú V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matky V. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. nad N. č. XXX, zastúpenej JUDr. Pavlom Babiakom, advokátom so sídlom v Prievidzi, Gustáva Švéniho 6, a otca C. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. nad N. č. XX, zastúpeného Mgr. Martinom Hurtišom, advokátom so sídlom v Prievidzi, ul. Matice slovenskej 17, o návrhu matky na zmenu priezviska maloletej, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 11P/28/2020 - 211 zo dňa 12. augusta 2021 takto

rozhodol:

I. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zamietol návrh matky na zmenu priezviska maloletej. Výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že matka maloletej podaním zo dňa 3. augusta 2020 žiadala vydať rozsudok, ktorým by súd udelil matke maloletej za otca maloletej C. Q. súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej z Q. na priezvisko „A.“. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav: V knihe narodení Matričného úradu Bojnice, vo zväzku 62, ročník 2016, na strane 27, pod poradovým číslom 53 je zapísaný deň, mesiac a rok narodenia 24.01.2016 Bojnice pre V. Q., otec je zapísaný C. Q., nar. XX.XX.XXXX, a matka V. K., nar. XX.XX.XXXX. Matka maloletej uzatvorila dňa 24. mája 2019 manželstvo s C. A., nar. XX.XX.XXXX, a prijala po dohode priezvisko „A.“. Z ich manželstva sa narodil syn C. A., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom zo dňa 14. septembra 2017 v konaní vedenom pod sp. zn. 11P/29/2017 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Súd zaviazal otca platiť na výživu maloletej sumu 150,- eur mesačne a zaplatiť zameškané výživné. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. septembra 2017. Ďalším rozsudkom zo dňa 16. augusta 2018 sp. zn. 11P/24/2018, právoplatným dňa 21. augusta 2018, súd prvej inštancie schválil uzavretú dohodu, v zmysle ktorej určil styk maloletej so starými rodičmi zo strany otca. Rozsudkom zo dňa 28. mája 2019 sp. zn. 14P/36/2018, právoplatným dňa 29. mája 2019, súd prvej inštancie schválil dohodu rodičov maloletej tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletej zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 300,- eur mesačne. Z komunikácie (s dátumami bez uvedenia roka - 14.7., 15.7., 18.7., 28.7., 15.9., 26.9., 12.10., 15.10.) súd zistil, že otec sa informoval na stretnutie s maloletou V., ktorú by chcel vidieť na chvíľu, žiadal od matky dieťaťa telefónne číslo, mal záujem sa stretnúť a komunikovať s maloletou, zaujímal sa o maloletú dotazom, či je zdravá, ako sa má, pozdravoval ju a posielal jej 1000 pusiniiek; informoval sa, či navštevuje škôlku. Uviedol, že mu veľmi chýba; uvádzal v komunikácií, že sa bude zaujímať o dcéru stále, žiadal od matky niekoľko fotografií maloletej cez messenger. Z výsluchu matky súd zistil, že návrh

na zmenu priezviska podala z dôvodu, že maloletá V. plakala, chce sa volať ako sa volá matka a jej brat. Uviedla, že s otcom maloletej sa rozišla z dôvodu, že tento hral hazardné hry a užíval psychotropné látky, vyživovaciu povinnosť si plní nepravidelne, výživné na maloletú platí sestra otca maloletej, F. Q., otec nemá záujem sa s maloletou stretávať. Z výsluchu otca maloletej súd zistil, že s návrhom navrhovateľky nesúhlasí. Uviedol, že má o maloletú záujem, ale okolnosti ho nepustia, preto sa s maloletou aktuálne nestretáva. Výživné platil okrem sumy 100,- eur na sporiaci účet, keďže nemal konkrétne číslo účtu. Priznal hrávanie hazardných hier a fajčenie marihuany v minulosti. S maloletou nemá žiaden kontakt, no chce sa s ňou stretávať, chce s ňou komunikovať, no matka mu to nedovolila. Nepožiadala o úpravu styku, pretože pracuje v zahraničí. Súd z pripojenej zápisnice v konaní sp. zn. 7P/40/2019 z výpovede otca maloletého zistil, že s matkou maloletej sa rozišli, keď maloletá mala asi rok a pol a v tom čase pracoval v spoločnosti SaarGummi. Tu pracoval dva roky. Potom pracoval v zahraničí na turnusoch. Keď prišiel na Slovensko po turnuse dvoch mesiacov, bol doma asi dva týždne. Maloletá sa nevedela na neho doma sústrediť, lebo okolo nich bolo veľa ľudí a v ďalšom období sa s ňou stretával vtedy, keď sa realizoval styk jeho rodičov s maloletou. Matka nesúhlasila s dohodou otca, aby sa stretával s maloletou. Citový vzťah k maloletej určite mal, tešila sa z jeho prítomnosti, keď ho videla, rozbehla sa za ním, objala ho, cítil, že ho má rada. Mala citový vzťah aj k jeho rodinným príslušníkom, objímala ich a citovú náklonnosť prejavovala. Keď sa mala stretnúť jeho matka s maloletou, dieťa začalo plakať a nechcelo ísť za ňou. V minulosti mal skúsenosti s marihuanou a alkoholické nápoje požíval občas. Nenavštevuje herne. Keď žili s matkou v spoločnej domácnosti, hrával na automatoch, ale drogy nebral. Z výsluchu sestry otca maloletej F. V. (predtým Q.) zo dňa 18. mája 2021 súd zistil, že domácnosť rodičov maloletej nenavštevovala a otec maloletej by urobil pre dieťa všetko. Videla ako sa s maloletou hral, ale jej matka mu nedovolila ju kočíkovať. Vyhadzovala ho z domácnosti, ale nevedela uviesť dôvod. Maloletá nikdy nebola doma sama, vždy bol niekto pri nej. V domácnosti bola prítomná ona, rodičia otca maloletej a bol prítomný aj otec. Takto prebiehali stretnutia maloletej s rodinnými príslušníkmi jej otca. Keď zbadala otca, volala na neho ocinko, skočila na neho a chcela sa s ním hrať. Spolu skladali autodráhu, vláčiky, rada naháňala sliepky a bola so starým otcom, keď kosil trávu. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 4. septembra 2020 súd zistil, že maloletá uviedla, že býva s maminou, C. (brat) a ocinom (manžel matky), ten je teraz v práci v Nemecku. Na otázku „ako sa volá“ uviedla, že V. a na dopĺňujúcu otázku „aké má priezvisko“ uviedla, že je „maminina a ocinova“. Ďalej uviedla, že do škôlky ešte nechodí, pôjde tam až keď bude veľká. Chodí na tanečnú do Rudna, rada tancuje, niekedy aj spieva. Maloletá bola riadne zaopatrená, pôsobila spokojne a úradu sa javilo, že maloletá významu konania vzhľadom na svoj vek nerozumie. Z ďalšej správy kolízneho opatrovníka zo dňa 23. júna 2021 bolo zistené, že matka sa dňa 18.06.2021 dostavila na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately aj s maloletou. S maloletou bol vykonaný pohovor bez prítomnosti iných osôb. Na otázku „Ako sa volá“ uviedla, že: „V. a má päť rokov“. Na dopĺňujúcu otázku „Aké má priezvisko“ uviedla: že sa volá „V. A., lebo aj mamina sa tak volá“. Ďalej uviedla, že jej „mamina sa volá V. A., braček C. A., ocino sa volá C. A.“. Následne počas vyfarbovania obrázka si spontánne spomenula, že má ešte jedného ocina C. Q., ale ona sa nevolá „Q.“. Ďalej v súvislosti s C. om uviedla, že má zlú babku, nechce tam ísť ani spávať. Na otázku, či chodila k „C.“ a bola tam aj babka uviedla, že „chodievala na chvíľku k ním, nepáčilo sa jej tam. Zlá babka jej dávala jesť, ale nechutilo jej to.“. Právne vec súd posúdil podľa § 35 Zákona o rodine, § 4 ods. 2, § 6 ods. 1, ods. 7, § 8 a § 9 zákona č. 300/1993 Z. z. - o mene a priezvisku v znení neskorších zmien a doplnkov. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rodičia maloletej V. sa po jej narodení dohodli na spoločnom priezvisku „Q.“, ktoré bolo zapísané v rodnom liste na Matričnom úrade v Bojniciach. Súd mal v konaní preukázanú existenciu nezhody rodičov v otázke priezviska ich dcéry V.. Súd zameral dokazovanie na dôvody, ktoré matka uviedla, a na ktorých trvala počas celého súdneho konania. V konaní nebolo preukázané, že by priezvisko maloletej spôsobovalo problémy v zdravotníckych zariadeniach, ako matka tvrdila, pričom žiadne dôkazy na túto skutočnosť neprodukovala a túto skutočnosť nepreukázala. Matka síce vo svojej výpovedi na prvom pojednávaní uviedla, že maloletá plakala, že sa chce volať „A.“ a v priebehu konania, na druhom pojednávaní uviedla, že táto situácia sa opakovala v zdravotníckom zariadení v čakárni, kde sa žiaden svedok nenachádzal, ktorý by túto skutočnosť potvrdil. Z uvedeného podľa súdu bolo možno vyvodiť záver, že priezvisko maloletej spôsobovalo problémy v zdravotníckych zariadeniach nespôsobovalo. Otec sa z dôvodu trestného oznámenia s maloletou nestretával. V lete v roku 2020 sa s maloletou stretol za prítomnosti jeho matky, ktorá mala upravený styk s maloletou neodkladným opatrením zo dňa 7. augusta 2019 sp. zn. 5P 32/2019 tak, že s maloletou sa mohla stretávať každú párnú sobotu v mesiaci od 9.00 hod. do 12.00 hod. za prítomnosti matky maloletej a rovnako mal upravený styk aj otec maloletej. Pri tejto úprave styku maloletá plakala a nechcela byť v ich prítomnosti. Matka súdu predložila USB kľúč, na ktorom boli zachytené záznamy z júla 2020, z 08.01.2020, z 13.01.2020, ako otec so svojou matkou bol na ihrisku, maloletá sa schovala

a začala plakať. Z obavy, aby sa situácia neopakovala, sa otec s matkou maloletej nekontaktoval, ale informoval sa prostredníctvom SMS správ. Maloletá odmietala svojho otca, rovnako odmietala aj starú matku zo strany otca aj jeho sestru F. V.. Súd uviedol, že nebolo možné konštatovať vzhľadom na správanie otca, že by neprejavil žiaden záujem o maloletú po rozchode s jej matkou. O prejave záujmu svedčia SMS správy. Súd pripustil, že otec nemá aktuálne vytvorený citový vzťah k maloletej, ale v minulosti citový vzťah mal, o čom svedčí video predložené elektronickou formou do súdneho spisu z 11.08.2018. Na tomto videu bolo vidieť, že maloletá sa cítila v prítomnosti otca dobre, hrali sa spolu, objímali. Otec na pojednávaní prejavil záujem stretávať sa s maloletou v budúcnosti a je ochotný sa podrobiť odbornému poradenstvu, aby sa odstránili problémy brániace v kontakte s maloletou. Pokiaľ otec nebol s maloletou v intenzívnejšom kontakte, podľa súdu nemožno toto jeho konanie hodnotiť ako úplný nezáujem o maloletú, pričom tento stav netrvá dlhú dobu a dôvody, pre ktoré sa otec s maloletou nestretával, súd uviedol v rozhodnutí. Súd nemohol ponechať bez povšimnutia skutočnosť, že maloletá sa pred uzavretím manželstva matky s C. A. stretávala s príbuznými otca. V konaní nebolo preukázané, že si otec vôbec neplní vyživovaciu povinnosť. V čase rozhodovania tejto právnej veci mal otec dlh na výživnom v sume 700,- eur a na tvorbu úspor v sume 2 600,- eur. Súd považoval za podstatné uviesť, že zmena priezviska dieťaťa v sebe nevyhnutne obsahuje oslabenie väzby dieťaťa a rodiča, ktorého priezvisko dieťa dovtedy nesie, zvlášť v prípade, pokiaľ sa jedná o citovú väzbu k rodičovi, ktorému dieťa nebolo zverené a voči ktorému je citová väzba zo strany dieťaťa narušená, čo je i prípad v posudzovanej veci. Takúto citovú väzbu je potrebné rozvíjať a upevňovať a nie narušovať ju a je potrebné dať otcovi dieťaťu šancu, aby sa táto citová väzba opäť u dieťaťa rozvinula. Súd nemohol zobrať do úvahy problémy s priezviskom maloletej, keď pôjde v septembri 2021 do škôlky a následne do školy, pretože takáto skutočnosť ešte nenastala, matka ju uviedla ako hypotetickú, ktorá by mala nastať v budúcnosti. Súd prvej inštancie nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, ani iné vážne dôvody, pre ktoré by mal návrhu matky vyhovieť. Súd nevykonal dôkazy navrhované navrhovateľkou, nevypočul svedkov, nakoľko súd považoval tento dôkaz za nadbytočný a nehospodárny, pričom vychádzal z výpovedí svedkov v konaní sp. zn. 7P/40/2019. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej. Uviedla, že medzi otcom maloletej a maloletou ide o takmer „neexistujúci vzťah“. Podľa matky otec od narodenia maloletej neprejavoval o maloletú záujem. Skutočnosti, ktoré uviedol pred súdom, sa podľa matky nezakladajú na pravde. Matka poukázala na to, že otec maloletej býval s matkou v spoločnej domácnosti, keďže jeho rodina ho vyhodila z domu. V tom čase bol nezamestnaný a na chod domácnosti neprispieval, keďže hrával hazardné hry. Ďalej poukázala na to, že otec maloletej sa k skutočnosti ohľadom hazardných hier vyjadril na pojednávaní v konaní vedenom pod sp. zn. 7P/40/2019, ktoré sa konalo dňa 16.06.2020. Otec maloletej podľa matky neriešil bežné veci ako otec, o maloletú sa nezaujímal a nikdy nepožiadaval o určenie styku s maloletou. Podľa matky svoj záujem prejavil len slovne pred súdom, ale neurobil nič, aby svoje sľuby naplnil. Skutočnosť, že sa s maloletou nestretával, obhajoval tým, že dôvodom je podané trestné oznámenie, ktoré prebiehalo v rokoch 2019-2020. Od narodenia maloletej 24.01.2016 do predmetného trestného stíhania ubehli 3-4 roky, počas ktorých otec neprejavil záujem o maloletú dcéru. Matka tiež dôvodila tým, že jedným z dôvodov, pre ktorý môže súd udeliť súhlas na podanie žiadosti jedným z rodičov je aj neplnenie vyživovacej povinnosti. V čase rozhodovania o návrhu mal otec dlh na výživnom v sume 700,- eur a na tvorbu úspor dlh v sume 2 600,- eur, pričom výživné uhrádza za otca jeho sestra. Podľa názoru matky mal súd vzhľadom na vek maloletej prihliadnuť pri rozhodovaní aj na to, ako sa maloletá spontánne vyjadrila počas šetrenia kolíznym opatrovníkom. Podľa matky nemožno súhlasiť s názorom súdu, že niekoľko SMS správ svedčí o prejave záujmu otca o jeho maloleté dieťa. SMS boli poslané takmer vždy pred tým, ako bol vytýčený termín pojednávania, či už vo veci sp. zn. 7P/40/2019 alebo vo veci sp. zn. 11P/28/2020. Matka mala za to, že výpoveďou otca na pojednávaní konanom dňa 16.06.2020 vo veci vedenej pod sp. zn. 7P/40/2019 bolo preukázané, že otec maloletej nemá absolútne žiadnu vedomosť o maloletej a pred súdom si vymýšľa. Na záver matka maloletej uviedla, že neudržiavanie kontaktu biologického otca s dieťaťom je dôvodom pre udelenie súhlasu matke na zmenu priezviska dieťaťa. Zmenu priezviska matka žiada pre bezproblémový psychický rozvoj dieťaťa, neskoršie začlenenie sa do kolektívu detí, aby sa vyhla prípadnému zmäteniu dieťaťa, keďže žije v spoločnej domácnosti s matkou, jej manželom a bratom, ktorí sa volajú inak. Navrhovala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a návrhu na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej vyhovel v celom rozsahu.

3. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že trestné oznámenie zo zločinu sexuálneho zneužívania jeho vlastnej dcéry bolo zastavené a zo znaleckého posudku vyplýva, že skutok sa nestal.

Za uvedený trestný čin hrozil otcovi trest odňatia slobody cez 10 rokov a reálne mohol ísť do výkonu trestu. Otec ďalej uviedol, že až následne maloletá začala odmietať celú rodinu Q.kých. Otec je presvedčený, že tomu tak je, lebo matka maloletú ovplyvňuje. Vzťah otca a maloletej bol veľmi dobrý, pričom keď bol otec zo zahraničia doma, tak si rozumeli. Otec nemôže mať určený styk, nakoľko pracuje vo Švédsku a styk realizoval cez svojich rodičov. Matka odmietla návrh, aby z dôvodu sťaženej komunikácie s maloletou táto nebola jeden rok v kontakte s rodinou Q.kých, počas ktorého mala matka pripraviť maloletú na postupný styk s rodinou otca. Podľa otca má matka za cieľ odlúčiť maloletú od jeho rodiny. Otec je toho názoru, že od počiatku konania až doposiaľ matka neuviedla jeden dôvod, pre ktorý by mala mať maloletá zmenené priezvisko. Hypotéza ako bude reagovať maloletá na iné priezvisko v škôlke podľa otca nemôže byť podkladom pre rozhodnutie o zmene priezviska, pričom matka iné dôvody neuviedla. Otec navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že zotrváva na svojom vyjadrení z pojednávania, ktoré sa konalo dňa 12.08.2021 na Okresnom súde Prievidza a navrhol, aby bol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený.

5. Matka v písomnej replike k vyjadreniu otca a kolízneho opatrovníka uviedla, že zotrváva na svojich doterajších vyjadreniach a skutočnostiach uvedených v odvolaní a navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a návrhu na udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej vyhovel v celom rozsahu.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani to nevyžadoval verejný záujem) v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP z nasledovných dôvodov:

7. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach, súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

8. Určiť meno a priezvisko dieťaťa patrí k právam a povinnostiam rodičov. Maloleté dieťa musí mať priezvisko svojho rodiča a k zmene priezviska môže dôjsť len zákonom predpísaným spôsobom. Určenie mena a priezviska je dôležitým právom a povinnosťou rodičov, pričom zmenu priezviska maloletého dieťaťa možno kvalifikovať ako zásah do práv rodičov i do práv samotného dieťaťa.

9. Ako uviedol súd prvej inštancie, priezvisko maloletej Q.ká bolo určené dohodou rodičov pri narodení maloletej. Zmenu takto určeného priezviska maloletej je potrebné považovať za podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností. Z tohto dôvodu je zmena priezviska dieťaťa možná len v prípade, ak sú na to závažné dôvody a takáto zmena je v záujme dieťaťa, keď súčasne nemôžu byť opomenuté ani práva rodičov. Závažné dôvody odôvodňujúce zmenu priezviska nastávajú najmä vtedy, ak rodič nesúhlasiaci so zmenou priezviska si neplní svoje rodičovské povinnosti k dieťaťu, nejaví o neho vôbec záujem, stratil k nemu citový vzťah, a preto nie je naďalej v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby pocit spolupatričnosti s ním bol u dieťaťa pestovaný a prehĺbovaný. Za tieto závažné dôvody možno považovať okolnosti, ktoré by spôsobovali ujmu (resp. bola by zhoršená kvalita života) maloletého dieťaťa spojenú s jeho priezviskom. Naopak, tieto závažné dôvody nie sú dané tým, ak je dieťa zverené do výlučnej osobnej starostlivosti len jedného rodiča a druhý z rodičov sa s dieťaťom nestretáva. Závažné dôvody nemôžu byť dané, ak sú tieto dôvody len dočasné, kedy je možnosť ich zmeny. Musí sa preto vždy jednať o dlhodobý stav.

10. Odvolací súd má za to, že v danom prípade by zmena priezviska maloletej za súčasnej situácie bola predčasná a neprimerane by zasahovala do práv otca ako rodiča maloletej. V konaní nebolo preukázané, že by súčasné priezvisko maloletej spôsobovalo zhoršenú kvalitu jej života. Matka v tejto súvislosti opísala situácie, do ktorých sa maloletá odlišným priezviskom môže dostať, najmä v súvislosti s interakciou maloletej s jej rovesníkmi v predškolskom, či neskôr v školskom zariadení, no ako uviedol aj súd prvej inštancie, ide o hypotetické situácie, ktoré nemusia nastať, resp. aj keby tieto

nastali, ešte nemusia maloletej spôsobiť ujmu tak, ako sa matka maloletej domnieva. Uvedené platí aj v súvislosti s lekárskou starostlivosťou poskytovanou maloletej, kde rovnako matka uviedla situáciu, kedy jej odlišné priezvisko spôsobilo komplikáciu v zdravotníckom zariadení. Matka nepreukázala, že by odlišné priezvisko maloletej v tejto súvislosti zhoršovalo spôsob života maloletej, či maloletej spôsobovalo ujmu. Je potrebné poukázať na to, že maloletá pozná svojho biologického otca a jeho rodinu a aj keď maloletá podľa správy kolízneho opatrovníka ako svojho otca identifikuje manžela matky, z neskoršieho pohovoru kolízneho opatrovníka s maloletou vyplýva, že maloletá ako svojho otca identifikuje tiež C. Q..

11. Z vykonaného dokazovania nebolo tiež možné dospieť k záveru, že by otec o maloletú neprejavil akýkoľvek záujem. Styk otca s maloletou doposiaľ nebol upravený a skutočnosť, že otec nepožiadala o určenie styku nemožno hodnotiť ako nezáujem otca o maloletú. Otec pracuje v zahraničí, pričom sám sa vyjadril, že styk sa aj z tohto dôvodu realizoval prostredníctvom jeho rodiny i keď odvolací súd pripúšťa, že takýto styk nemôže dostatočne prispieť k budovaniu vzťahu medzi otcom a maloletou. Skutočnosť, že maloletá pozná svojho biologického otca, ako aj skutočnosti preukázané v konaní nasvedčujú tomu, že maloletá mala v minulosti vyvinutý vzťah so svojim otcom. Takisto v minulosti sa maloletá rada stretávala s príbuznými zo strany jej otca. Vzťah maloletej k svojmu otcovi v súčasnosti síce nezodpovedá takému vývoju vzťahu medzi rodičom a dieťaťom, ktorý by bolo možné očakávať vzhľadom na vek dieťaťa, no uvedené ešte nie je možné hodnotiť ako nezáujem otca o maloletú. Otec sa sám vyjadril, že má o maloletú záujem a za účelom zlepšenia vzťahu s maloletou pripustil možnosť podrobenia sa programom sociálneho poradenstva. Do budúcnosti tak nie je vylúčená zmena vzťahu medzi otcom a maloletou, a preto nebolo možné posúdiť daný stav ako dlhodobý a trvalý, bez prognózy jeho zmeny. Odvolací súd poukazuje tiež na to, že ani kolízny opatrovník v súčasnosti zmenu priezviska maloletej neodporúča.

12. I keď matka namietala, že SMS správy otca, ktorými sa informoval o maloletej, boli účelové, vždy pred pojednávaním súdu, kedy takýto zámer otca nemožno vylúčiť ani potvrdiť, súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu aj tieto správne hodnotil ako záujem otca o maloletú. Je potrebné prisvedčiť matke, že takáto forma informovania sa nenahrádza osobný kontakt s maloletou, no na druhej strane je zároveň indikátorom záujmu otca o maloletú. Rovnako nebolo preukázané, že by si otec vôbec neplnil vyživovaciu povinnosť, i keď vznikol dlh na výživnom. Nebola tiež dôvodná námietka matky, že vyživovaciu povinnosť platí za otca jeho sestra, keď v tomto smere je dôležitý účel poskytnutých finančných prostriedkov, a to bez ohľadu na to, kto ich za otca poskytol, keď takýto spôsob platenia môže vyplývať z dohody medzi otcom a platiteľom (otcova sestra), zvlášť v prípade, keď otec pracuje v zahraničí.

13. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 3276/09 zo dňa 30.06.2010, podľa ktorého zmena priezviska predstavuje poslednú zmenu k pretrhnutiu zväzku medzi deťmi a druhým rodičom, a nie je tak v súlade s právami otca, ani maloletých detí. Preto v predmetnej veci je potrebné priznať prioritu záujmu na novej zmene vzťahu medzi maloletou a otcom, ktorá by mohla byť ohrozená pretrhnutím tiež formálneho zväzku medzi otcom a maloletou spočívajúcim v rovnakom priezvisku.

14. Podľa § 38 CMP ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

15. Matka v odvolaní ďalej namietala, že súd v konaní neprihliadol na vyjadrenia maloletej. Uvedené ustanovenie nedefinuje spôsoby, ktorými je možné názor dieťaťa zistiť, či prostredníctvom príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, výsluchom maloletého prostredníctvom zástupcu dieťaťa, výsluchom bez prítomnosti rodičov, alebo prostredníctvom znaleckého posudku. V predmetnej veci bol názor maloletej zistený prostredníctvom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, ktoré závery obsiahnuté v správe kolízneho opatrovníka sú skutkovým zistením súdu prvej inštancie, na ktoré súd prvej inštancie prihliadal. Skutočnosť, že súd sa nepriklonil k tomu, že maloletá sa vyjadrila v prospech toho, aby mala priezvisko ako zvyšok rodiny, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, na tom nič nemení. Je potrebné poukázať na záver vyplývajúci zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 4. septembra 2020 o tom, že maloletá významu konania vzhľadom na svoj vek nerozumie, a podľa toho hodnotiť záujem maloletej a jej želanie na zmene priezviska, a teda tak, ako správne postupoval súd prvej inštancie.

16. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

17. Pokiaľ ide o znalecký posudok vypracovaný v inej veci, ktorý predložil otec v odvolacom konaní a matka podala k nemu vyjadrenie, odvolací súd pre úplnosť uvádza, že na tieto neprihliadal, keďže vo veci ani nepovažoval za potrebné nariadiť pojednávanie a dopĺňať dokazovanie uvedeným znaleckým posudkom, keď súdom prvej inštancie bol dostatočne zistený skutočný stav veci a na základe takto zisteného skutočného stavu súd na vec správne aplikoval relevantnú právnu úpravu a jeho rozhodnutie je vecne správne.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP). Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).